

1 - “6. Uluslararası Balkan Forumu” 02-03 Mayıs 2013 tarihleri arasında Edirne’de dostane ve samimi bir ortam içinde cereyan etmiştir.

[Türk Asya Stratejik](#) Araştırmalar Merkezi (TASAM) ve Edirne Valiliği iş birliği ile düzenlenen Forum’da “**Çok Boyutlu Bölgesel Entegrasyon / İş Birliği Vizyon 2023**”

3 ana teması üzerine odaklanılmıştır. Toplantı’ya; Balkan ülkeleri,

[Avrupa](#)

ülkeleri ve

[Türkiye](#)

’den, siyaset adamları, diplomatik misyon temsilcileri, düşünce ve

[sivil](#)

toplum kuruluşları temsilcileri ile akademisyenler ve medya temsilcileri katılmışlardır. Forum çalışmalarında Balkan ve

[Avrupa](#)

temelli entegrasyon çalışmalarının

[Balkanlar](#)

’daki kısa ve uzun vadeli sonuçları tüm bileşenleri ile etraflıca irdelenmiştir.

2 - Forum’da; “**Balkanlar**’ın Siyasi Entegrasyonu: **Balkanlar** Avrupalılaşacak mı?”, “Avrupa Birliği Genişlemesi:

Balkanlar

’ın Birlik İçindeki Yeri”, “

[Balkanlar](#)

'da Kültürel Entegrasyon: Balkan Üst Kimliği Mümkün mü?", "

[Balkanlar](#)

'ın Ekonomik Entegrasyonu:

[Avrupa](#)

Ekonomik Yapısı ve

[Balkanlar](#)

”

ile

“Herkes İçin

[Güvenlik](#)

:

[Balkanlar](#)

ve

[Avrupa](#)

'nın Ortak Güvenliği”

başlıklı oturumlarda ilgili konular ele alınmış, Balkan ülkelerinin ve genel olarak

[Balkanlar](#)

'ın bahsi geçen konularda yaşadığı ve yaşayabileceği durumlar tartışılmıştır.

3 - [Balkanlar](#) 'ın entegrasyonu sürecinde [Avrupa](#) Birliği politikalarının belirleyici özelliğinin ağırlıkta olduğu genel bir kanı olarak karşımıza çıkmıştır. AB,

[Balkanlar](#)

ın dönüşüm sürecinin baş aktörlerindendir zira Batı

[Balkanlar](#)

, AB'nin barış projesi için de oldukça önemlidir. Hâlihazırda siyasi ve ekonomik krizler yaşayan Birlik içinde bazı sorunlar olduğu yadsınamaz.

[Ekonomi](#)

haricindeki en önemli yapısal sorunlar, göç ve entegrasyon ile ilgili konularda yaşanmaktadır.

4 - [Avrupa](#) 'nın yaşadığı krizler sürecinin sonucuyla ilgili görüşler farklılık göstermektedir.

Forum'da konuya ilişkin iki görüş dile getirilmiştir. Görüşlerden biri [Avrupa](#) 'daki bu negatif görünüme rağmen AB'nin sorunlarını kısa sürede çözeceği ve gelecekte oligopolistik yapısının halâ

[Balkanlar](#)

ın dönüşümünde etkin rol alacağı yönündedir. Diğer görüş ise sürecin

[Balkanlar](#)

ile AB'nin ortak geleceği hakkında yorum yapmamızı zorlaştırdığı, zira bu şartlarda AB'nin devamlılığının sorgulamaya açık olduğunu ifade etmektedir.

5 - [Balkanlar](#) 'daki hızlı değişim de, Forum'daki ortak kanaatlerden biridir. Bir süre önce “savaşların beşiği” olarak nitelendirilen bölge artık “barışın beşiği” olarak gösterilmek istenmektedir. Özellikle [Avrupa](#) 'dan bakış çok daha olumludur. [Avrupa](#) , AB genişleme sürecinde, bir kısmı zaten üye veya aday olan [Balkanlar](#) 'ın tamamının dâhil olacağı görüşündedir. Bu görüşe göre, Balkan ülkelerinin kat ettiği yol AB için umut verici olmakla birlikte halâ yapmaları gerekenler mevcuttur. Bu görüşe karşın [Balkanlar](#) 'da bazı ülkelerin kültürel veya pragmatist yaklaşımlarla üye devlet olamayacağı görüşü de dile getirilmiştir.

6 - Forum'daki tartışma noktalarından biri de bir üst kimlik olarak “Balkan kimliği”nin oluşması ve yarattığı/yaratacağı etkiler üzerinedir. Bugüne kadar yaratılmaya çalışılan Balkan ortak kimlikleri hep dışarıdan şekillendirilmiştir. Balkan ülkelerinin kendilerinin oluşturacağı ortak kimlik, [Balkanlar](#) 'a dışarıdan müdahaleyi de kısıtlayacak ve bölgesel kurumları güçlendirecektir. Böyle bir kimliğin oluşması halinde [Türkiye](#) 'nin politikalarını revize etmesi gerekeceği görüşü dile getirilmiştir. Şu anki şartlarda ise [Türkiye](#) kilit rol oynamaktadır. [Türkiye](#) 'nin AB sürecinin olumlu şekilde devam etmesi halinde, [Türkiye](#) 'nin ekonomik olarak [Balkanlar](#) ı kalkındırması mümkündür ve bu durum entegrasyona büyük katkı sağlar. Özellikle [Türkiye](#) ve Balkan ülkeleri arasında bir “vizesiz geçiş” uygulanabilirse, insan, sermaye ve ticari işlemlerin [Türkiye](#) 'den [Balkanlar](#) a geçişi, söz konusu kalkındırma sürecini daha mümkün kılar. Ayrıca [Türkiye](#) 'nin AB ile ilişkilerinin derinleşmesi ve üyelik sürecinin olumlu şekilde devam etmesi de [Balkanlar](#) ın entegrasyonunda olumlu bir etki yaratabilir.

7 - Bu bağlamda, Balkan ülkeleri arasında bir iş birliğinin geliştirilmesine olan ihtiyaca vurgu yapılmıştır. Amacı dış yardıma bağımlılığı azaltmak, Bölge ülkelerinin kendi kapasitelerini güçlendirmek olan bu iş birliği modeli, kültürel, sportif ve turistik içerikli olabilecektir. Ayrıca

istihdamın ve yatırımın artırılması konuları Balkan ekonomilerinin en önemli makroekonomik hedefleri arasına alınmalıdır. Bu hedeflere ulaşmak için Bölge'nin AB'ye entegrasyonu sürecine hız kazandırılması hususunda görüş birliğine varılmıştır.

8 - Din konusu [Balkanlar](#) 'da oldukça önemlidir. Dinin siyasete alet edildiği ve bölgesel tüm sorunların din ve dinin oluşturduğu kimlik olgusu üzerinden gerçekleştiği, Forum'daki ortak kanılardır. Dinsel ayrıştırma [Balkanlar](#) 'da, Osmanlı'daki ortak yaşama kültürünün varlığına rağmen, o dönemden beri mevcuttur. Din dışı bazı politik etmenlerin din olgusunun içine sokulmaya çalışılması ve dinin marjinalleşmesi ise ayrışmayı siyaseten derinleştirmiştir.

9 - Yaşanmakta olan küresel kriz de [Avrupa](#) ve [Balkanlar](#) ın entegrasyon sürecinde olumsuz etkiler yaratmaktadır. Kıta [Avrupa](#) 's ında banka odaklı bir [finans](#) sistemi mevcuttur ki bu nedenle likidite akışı kolay sağlanamamaktadır. Bankalardan kaynaklar çekilince (yabancı sermaye çıkarılınca) [Balkanlar](#) da sorunlar oluşmaya başlamıştır. Doğrudan yabancı yatırım [Balkanlar](#) 'dan [Avrupa](#) 'ya kaymıştır ve bu da zaten hâlihazırda ticaret açığı bulunan Balkan ülkelerinin ekonomilerindeki bu olumsuzluğu derinleştirmektedir. Ekonomik olarak bölgesel bir iş birliği, sorunun çözülmesinde büyük bir olumlu etki yaratabilecektir.

10 - Forum'da [Balkanlar](#) 'daki istikrar ve güvenliğin temelini bölgesel temelli ve/veya [Avrupa](#) temelli entegrasyondan geçtiği vurgulanmıştır. [Balkanlar](#) 'daki çatışmaların entegrasyon sürecini olumsuz etkilediği tartışılmaz ki bu etki hala günümüzde dahi görülmektedir. Bölge'de meydana gelmiş savaşlarda kültür, kimlik hedef alınmıştır ki bu da Bölge ve hatta [Avrupa](#) için tehlikeli bir yaklaşımdır. Bu savaşlarda mağdur olduğunu düşünen halkların “adalete güvensizliği” de entegrasyon sürecini kısıtlamaktadır. Günümüzde ise [güvenlik](#) paradigmasının [Avrupa](#) 'dan Pasifik'e kaydırıldığı görüşü göz önüne alındığında [Balkanlar](#)

ın yeni

[güvenlik](#)

konjonktüründeki yeri tam olarak saptanamamaktadır. İçinde bulunduğumuz dönem tarihsel bir kırılma noktasıdır ve gelişen yeni şartlar

[Balkanlar](#)

'ın geleceğini geçmişinden ayırmaktadır.

11 - İlk 10 maddede özetlenen, [stratejik](#) konsepte paralel olarak Balkan ülkelerinde adalet, güven, istikrar, empati ve iş birliği için güçlü inisiyatiflere olan ihtiyaç hususunda fikir birliği oluşmuştur. Bu çerçevede 6. Uluslararası Balkan Forumu ve sonuçlarının Balkan ülkelerindeki tüm resmî ve [sivil](#) karar alıcıların aktif, proaktif [stratejik](#) inisiyatif alması için bir çağrı olduğu üzerinde tam mutabakata varılmıştır.

Detaylı Bilgi ve Resim Galerisi için Tıklayınız Lütfen

03 Mayıs 2013, Edirne

İlgili Döküman İçin Tıklayın